

Göteborg

Lundby 32

Syrhåla

Stensättning

Inv. nr. 48830

Fyndrapporter 1969

**Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport**

Nr 1968:12

LUNDBY 32
FORNLÄMNING NR 15:32 INOM GÖTEBORGS STAD

15:32 STENSÄTTNING

Oregelbunden stensättning med fynd av keramik, kol och flinta och genom keramiken daterad till sen bronsålder.

LÄGE OCH BESKRIVNING

(jfr inledningen om Syrhålaområdet)

Fornlämningen var belägen inom Syrhålaområdet på stadsäga 162, 163 och 164 i Göteborgs stad. Den låg på ett mindre bergskrön inom ett impedimentområde med berghällar och mellanliggande svackor. Fornlämningen låg ovanför sluttningen ned mot Sörredsdalen i öster och med god utsikt ut över denna dalgång.

Fornlämningen hade före undersökningen följande utseende:

Stensättning med närmast tresidig form, ca 4 x 6 m och 0,2 m hög. Delvis övertorvad, men med 0,2-0,5 m stora stenar synliga i ytan. Ett endast delvis övertorvat bergsparti med glest spridda stenar skilde denna anläggning från ytterligare en stensamling, övertorvad men med enstaka 0,2-0,4 m stora stenar synliga i ytan och belägen ca 4 m nordöst om den förra (fig 3). Troligen var anläggningen kraftigt skadad och stenmaterialet kan ha använts till en gärdesgård, vilken löpte endast några meter väster om fornlämningen.

GRÄVNINGSTID OCH ARBETSSTYRKA

Grävningstid: 5 augusti - 23 augusti 1968, parallellt med andra arbeten inom Syrhålaområdet. Undersökningen utfördes av Göteborgs arkeologiska museum. Arbetet leddes av H.Olsson. I övrigt deltog K.Rex. Arbetare från Göteborgs stads gatukontor var H.Rist, S.Salomonsson och G.Strand.

Undersökt yta: 55 kvm

Arbetstid i fält: 74 arkeologtimmar och 91 grovarbetstimmar.

ARBETSBESKRIVNING

En profil lades över anläggningen i riktning nordöst-sydväst, varefter anläggningen avtorvades. Stenpackningen genomgrävdes och borttogs. Profilen genomgrävdes. För att kontrollera even-

tuell förekomst av stenpackning drogs två mindre schakt genom en klyfta belägen väster om anläggningen och ca 1 m lägre än bergskränet.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Fornlämningen bestod av en stenpackning i ett lager, som täckte en slät berghäll och två mindre klyftor ca 3 m nordöst om huvuddelen av anläggningen (fig 2). Denna var oregelbunden, men klart begränsad runt om (fig 4).

Stenpackningen bestod av 0,2-0,6 m stora stenar, vilka låg i en ljus mo. Inom ett begränsat område i öster (fig 1) var detta molager fläckvis mörkfärgat dock utan att innehålla något sot. Inom detta område förekom enstaka hällar bland stenmaterialet, men någon uppbyggd konstruktion kunde ej iakttagas (fig 5). I anslutning till dessa hällar, spridd mellan och under stenarna låg keramik (fynd 221, 226) och en mindre kolkoncentration (fynd 222).

Spridd flinta, varibland några avslag med bearbetning (fynd 231), förekom mellan stenarna i hela anläggningen.

I den släta berghällen under anläggningen fanns ett flertal vitt-ringsgropar, men dessutom två runda fördjupningar 5 cm diam och ca 1,5 cm djupa med avrundade kanter, vilka troligen utgör avsiktligt utformade skålgropar (fig 6, 7).

De två mindre klyftorna i nordöst, gränsade intill varandra, men låg skilda från anläggningen i övrigt av berg, på vilket endast låg glest spridda stenar. Dessa klyftor var 0,3-0,4 m djupa och utfyllda av ett till två lager sten av samma storlek som i anläggningen i övrigt och liggande i ljus mo (fig 2). I en av klyftorna låg under stenarna en mindre kolkoncentration (fynd 228). I övrigt förekom flinta spridd mellan och under stenarna i båda klyftorna.

FYNDBESKRIVNING

FYNDTABELL

Fynd nr	Keramik	Brända ben	Kol	Flinta ej redskap	Flinta redskap			Anm.
	gr	gr			gr	st	gr	
221	86							
222			3					
226	4							
228			2					
231						avslag m bearb.	3	14
Sa	87		5				3	14

Dessutom flinta, avslag och avfall 2268 g

kvarts 342 g

Keramiken (fynd 221) utgöres av ett rödbrunt, hårt, välbränt och homogent gods, vilket är kraftigt flagat. Yttersidan kan möjligen ha varit rabbad, men detta är svårt att med säkerhet avgöra. Insidan har varit slät. Största skärvan, en mynningsbit med rakt avskuren kant, är 2,1 x 2,6 cm. Godsets tjocklek är 5 mm.

Keramiken i fynd 226 (endast två skärvor, varav den största är 1,5 x 2,0 cm) synes vara mindre välbränd och härröra från ett annat kärl.

SAMMANFATTNING

Fornlämningen 15:32 bestod av en oregelbunden stenpackning, som i ett lager täckte en jämn berghäll och två mindre klyftor. Inom ett mindre område fanns mellan och under stenarna keramik och en kol-koncentration. Spridd flinta, varibland avslag med bearbetning, förekom i hela anläggningen. Under anläggningen fanns två skålgropar i berget.

DATERING OCH UTVÄRDERING

Anläggningen, med en flack, oregelbunden stenpackning på ett hållkrön och med intilliggande stenpackade klyftor förefaller i sin konstruktion att tillhöra samma typ som anläggningarna 12:161, 12:188/2 och 15:28, vilka var belägna inom samma höjdparti i Syrhålaområdet och likaledes undersökta 1968. Detta är en typ av oregelbundna stensättningar, som under de senaste åren undersökts i stort antal inom Göteborgsområdet (se vidare inledningen om Syrhålaområdet). Anläggningen är förmodligen kraftigt skadad genom stentäkt, men med hänsyn till den bevarade keramikkoncentrationen, kan en sådan skada inte förklara frånvaron av ben från en gravläggning. Keramiken låg i en fläckvis mörkfärgad mo, men någon form av skelettspår kunde ej upptäckas i denna.

De ovannämnda stensättningarna har som regel visat sig vara anlagda under sen bronsålder - förromersk järnålder och den aktuella anläggningen torde genom den hårda och välbrända keramiken kunna dateras till sen bronsålder.

SUMMARY

A low, irregular stone setting on Hisingen island in the Syrhåla area.

For description of the terrain, see p.39. The stone setting was situated on a small hill-top on barren land of bare rocks with small clefts in between.

The structure consisted of one layer of packed stones which covered an even rock-surface and two adjacent clefts (fig 4). In a small

area pot-sherds were found scattered between and under the stones. The pot-sherds seem to belong to two vessels and can probably be dated to a late part of the Bronze Age. Two small concentrations of charcoal were found under the stones of the structure. No cremated bones or traces of an inhumation were found. Pieces of flint, including waste flakes with secondary working, were scattered all through the structure.

Two cup-marks were found on the underlying rock-surface (fig 6, 7)

Hasse Olsson

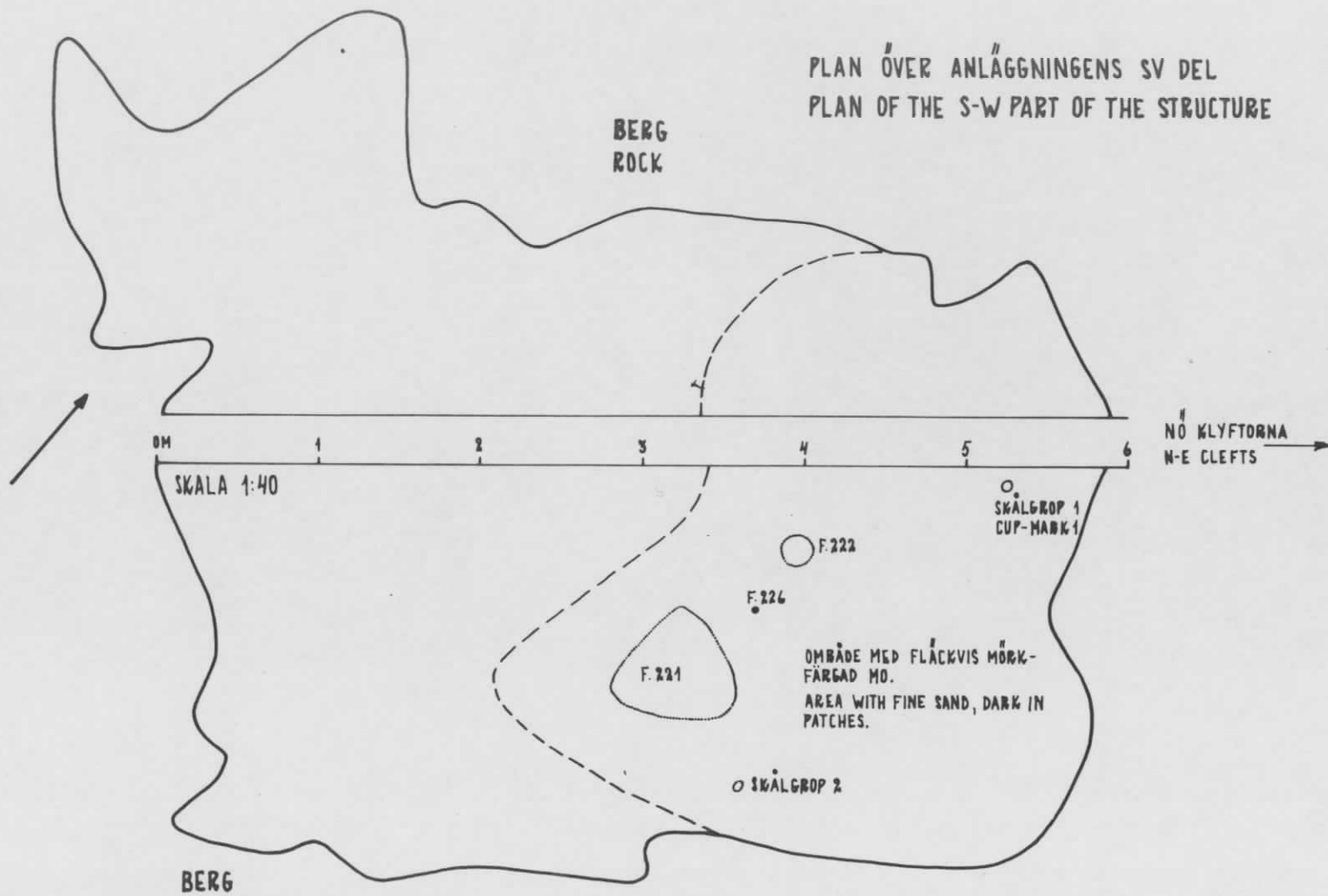

FIG. 1

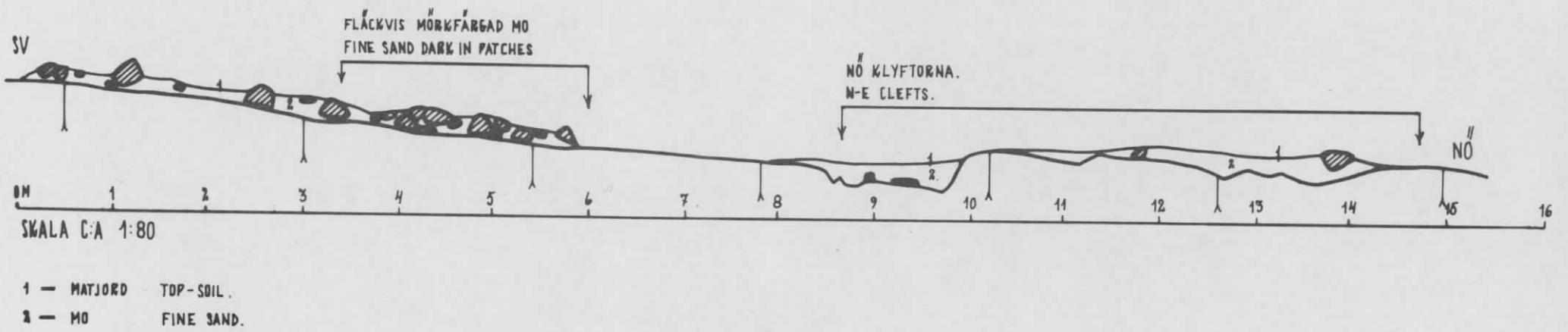

FIG. 2

Fig 3
Före undersökning,
från nordöst.
View from the north-
east before excavation.

Fig 4
Efter avtorvning,
från sydväst.
View from the south-
west after removal of
the turf.

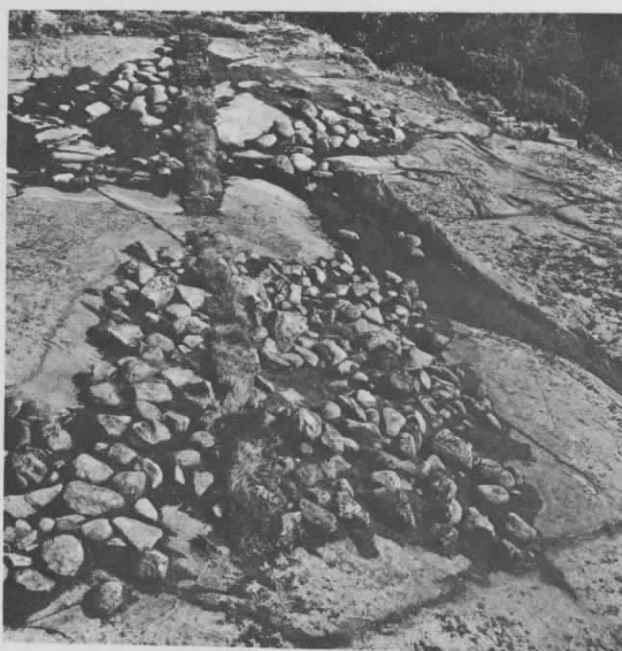

Fig 5
Området med keramik-
fyndet, efter avtorv-
ning, från öster.
The area where the
pottery was found
after removal of the
turf. View from the
east.

Fig 6
Skålgrop 1, från öster.
Cup-mark 1 from the east.

Fig 7
Skålgrop 2, från nordöst.
Cup-mark 2 from the north-east.